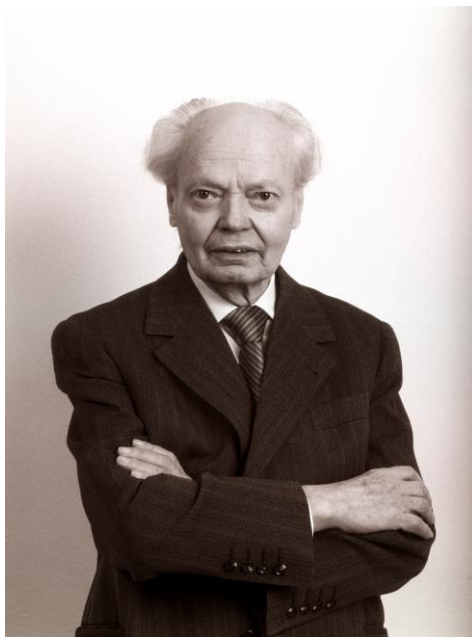

Kazimierz Rymut

(1935 – 2006)

Trudno jest przedstawić dorobek i działalność naukową niedawno zmarłego, żegnanego z wielkim żalem prof. Kazimierza Rymuta, onomasty i historyka języka - trudno ze względu na bogactwo i zróżnicowanie tematyczne jego rozpraw i artykułów. Wiele z prac jest znanych nie tylko w Polsce, ale i zagranicą.

Kazimierz Rymut po ukończeniu studiów polonistycznych na Uniwersytecie Jagiellońskim w 1957 r. został zatrudniony przez swojego mistrza z lat studenckich prof. Witolda Taszyckiego przy opracowywaniu haseł do *Słownika staropolskich nazw osobowych*. Wtedy Jego uwaga zwróciła się w stronę onomastyki. Pierwsza duża rozprawa była wersją pracy doktorskiej *Nazwy miejscowe północnej części dawnego województwa krakowskiego* (1967). Nazwom miejscowym Polski w ujęciu słowotwórczym i semantycznym poświęcił profesor wiele uwagi. Dużą wartość naukową, podobnie jak poprzednie prace, stanowiła rozprawa: *Słowotwórstwo polskich patronimicznych nazw miejscowych z przyrostkiem *(ov)itjo na tle zachodniosłowiańskim* (1973).

Profesor sięgał też po nowe środki przekazu. Na płytach CD wydał *Słownik nazwisk używanych w Polsce na początku XXI wieku* (dawniejsze wydanie książkowe liczyło 10 tomów). Profesor objaśnił etymologię nazwisk w ujęciu gniazdowym w dwutomowym słowniku: *Nazwiska Polaków. Słownik historyczno-etymologiczny* (1999-2001).

Kierował opracowaniem *Słownika nazwisk polskich w Zagłębiu Ruhry* (pierwszy tom ukazał się po jego śmierci w 2007 r.).

Pod redakcją profesora powstawał w zorganizowanej przez Niego w 1976 r. Pracowni Toponomastycznej niezwykle cenny nie tylko dla onomastyki, ale i innych dziedzin językoznawstwa, słownik historyczno-etymologiczny: *Nazwy miejscowe Polski. Historia. Pochodzenie. Zmiany*. Niedawno ukazał się tom 6. tego dzieła niezwykle ważnego dla historii i kultury narodowej.

Wśród ważnych przedsięwzięć naukowych znajduje się seria wydawnicza: *Hydronymia Europaea* powstała we współpracy z prof. Wolfgangiem P. Schmidem wydawana i finansowana przez Akademię Nauk w Moguncji. W serii tej znajduje się 6 tomów hydronimicznych opracowanych przez Kazimierza Rymuta.

Nie tylko nazwy miejscowe, nazwiska i hydronimy wchodziły w zakres zainteresowań Profesora. Wydał *Słownik imion współcześnie w Polsce używanych*. Podana w nim statystyka, chronologia i geografia służy obserwacji mody imienniczej.

W pracach Kazimierza Rymuta należy podkreślić ich filologiczną rzetelność, a jednocześnie nielekceważenie jednej z podstawowych cech opisu onomastycznego - związku nazwy z obiektem lub jego wyobrażeniem.

Profesora Kazimierza Rymuta można nazwać animatorem życia naukowego. Od 1977 r. był redaktorem cieszącego się uznaniem w Polsce i zagranicznych ośrodkach naukowych czasopisma *Onomastica*, założył pismo *Polonica*. Zainicjował serię wydawniczą: *Prace Instytutu Języka Polskiego PAN*. Tak jak trudno wymienić prace naukowe, tak trudno wymienić wszystkie

funkcje prof. Kazimierza Rymuta. Od 1986 do 2004 był przewodniczącym Komisji Ustalania Nazw Miejscowości i Obiektów Fizjograficznych przy Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji. W tym czasie pod jego kierunkiem zostały opracowane i wydane *Nazwy geograficzne Rzeczypospolitej Polskiej* (1991), zaś na potrzeby Komisji Nazewniczej ONZ - przewodnik onomastyczny *The Polish Toponymic Guidelines* (1993). Od roku 1978 był przewodniczącym Komisji Onomastyki Słowiańskiej przy Międzynarodowym Komitecie Sławistów, od 1987 – przewodniczącym Komisji Onomastycznej. Od chwili powstania Instytutu Języka Polskiego był zastępcą dyrektora, a od 1992 do 2001 r. – dyrektorem Instytutu, w którym opracowywane są cenne dla kultury i historii narodowej dzieła.

Kazimierz Rymut wypromował 13 doktorów, opiekował się wieloma pracami głównie z dziedziny onomastyki i recenzował je w trakcie przewodów habilitacyjnych i profesorskich.

Profesor Kazimierz Rymut należał do tych uczonych, którzy dzięki talentom naukowym i organizacyjnym zapewnili polskiemu językoznawstwu i onomastyce godne miejsce w Polsce i na świecie.

Pozostawił uczniów, którzy będą kontynuować rozpoczęte przez Niego dzieła.

©2007 Aleksandra Cieślikowa

Instytut Języka Polskiego PAN w Krakowie

e-mail: aleksandrac@ijp-pan.krakow.pl

Tekst wspomnienia o Profesorze Kazimierzu Rumucie ukazał się w tłumaczeniu na język włoski Artura Gałkowskiego w *Rivista Italiana di Onomastica* XIII-2, 2007, s. 775-776.